

Sarajevo, 03.09.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.08.2018.- 31.08.2018.

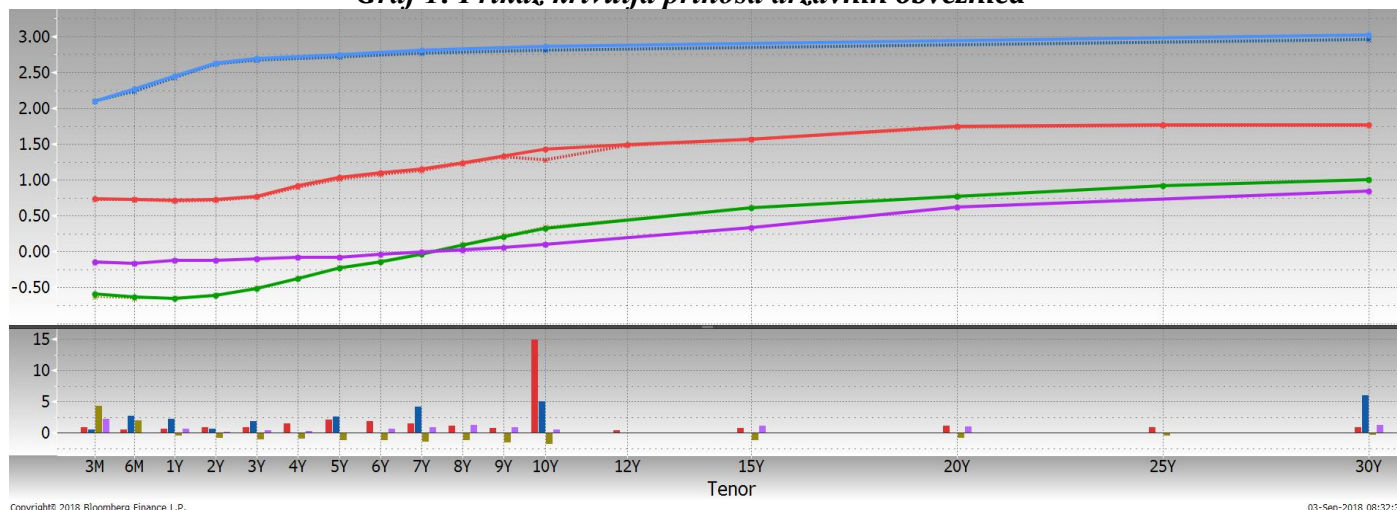
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	24.8.18	-	31.8.18		24.8.18	-	31.8.18		24.8.18	-	31.8.18		24.8.18	-	31.8.18	
2 godine	-0,60	-	-0,61	↘	2,62	-	2,63	↗	0,72	-	0,73	↗	-0,11	-	-0,11	→
5 godina	-0,22	-	-0,23	↘	2,71	-	2,74	↗	1,02	-	1,04	↗	-0,07	-	-0,08	↘
10 godina	0,35	-	0,33	↘	2,81	-	2,86	↗	1,28	-	1,43	↗	0,10	-	0,11	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	24.8.18	-	31.8.18	
3 mjeseca	-0,606	-	-0,577	↗
6 mjeseci	-0,654	-	-0,634	↗
1 godina	-0,607	-	-0,622	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.08.2018. godine (pune linije) i 24.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica jačih europskih zemalja su početkom proteklog tjedna bilježili rast, a zatim smanjenje te je na tjednoj razini promjena bila samo blaga. Najveći utjecaj na njihovo smanjenje imalo je objavljivanje podataka o usporejku rasta stopa inflacije u eurozoni, Njemačkoj i Španjolskoj, povećan odljev kapitala iz zemalja u ekspanziji, poput Argentine i Turske, te neizvjesnosti oko pooštrenih trgovinskih odnosa eurozone sa SAD i neizvjesnosti u vezi s fiskalnom situacijom u Italiji. Prinosi španjolskih i italijanskih obveznica su u proteklom tjednu zabilježili snažan rast koji je najviše bio izražen kod italijanskih dvogodišnjih obveznica (18 baznih bodova na razinu od 1,4%).

Početak proteklog tjedna obilježila je izjava zamjenika italijanskog premijera Di Maioa da bi njegova zemlja mogla staviti veto na proračun EU ukoliko članice ove unije ne izmijene imigracijsku politiku. Ovu izjavu je kasnije demantirao italijanski ministar financija. Međutim, nedugo poslije, italijanski

časopis La Stampa je objavio informaciju da će se Vlada Italije obratiti za pomoć ECB-u, odnosno tražiti da vrše kupovinu italijanskih obveznica, kako bi se smanjili troškovi zaduživanja u ovoj zemlji. Iz ECB-a i kabineta premijera Italije ove informacije nisu komentirane, ali je zamjenik Di Maio izjavio da Italija ne traži pomoć od ECB-a. On je, također, naveo i to da bi italijanski proračunski deficit mogao biti povećan iznad razine od 3%, što je gornja granica koju dozvoljavaju pravila EU, kako bi financirala infrastrukturne projekte s ciljem stimuliranja ekonomskog rasta.

Krajem proteklog tjedna **rejting agencija Fitch je zadržala kreditni rejting Italije na dosadašnjoj razini BBB, ali je smanjila izgled daljeg kretanja rejtinga te zemlje iz stabilnog u negativan.** Kao razloge promjene izgleda kreditnog rejtinga agencija Fitch navodi rizik da se reforme u Italiji, u uvjetima političke nestabilnosti, neće provoditi, iako italijanske vlasti navode da će nastaviti s reformama i smanjiti proračunski manjak i javni dug.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SRPANJ	4,3%	4,0%	4, %
2.	Stopa inflacije –EZ (preliminarni podatak G/G)	KOLOVOZ	2,1%	2,0%	2,1%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	111,9	111,6	112,1
4.	GDP – Francuska (tromjesečno)	II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,2%
5.	GDP – Finska (tromjesečno)	II tromjesečje	-	0,3%	1,2%
6.	GDP – Belgija (tromjesečno)	II tromjesečje	-	0,4%	0,3%
7.	GDP – Italija (tromjesečno)	II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,2%
8.	Stopa nezaposlenosti – Belgija (mjesečno)	SRPANJ		6,2%	6,0%
9.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka (mjesečno)	KOLOVOZ	5,2%	5,2%	5,2%
10.	Stopa nezaposlenosti – Italija (mjesečno)	SRPANJ	10,8%	10,4%	10,8%
11.	Stopa inflacije – Francuska (G/G)	KOLOVOZ	2,5%	2,6%	2,6%
12.	Stopa inflacije – Njemačka (G/G)	KOLOVOZ	2,1%	1,9%	2,1%
13.	Stopa inflacije – Španjolska (G/G)	KOLOVOZ	2,3%	2,2%	2,3%
14.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	KOLOVOZ	101,8	103,8	101,7
15.	GfK indeks potrošačkog povjerenja – Njemačka	RUJAN	10,6	10,5	10,6
16.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	KOLOVOZ	115,8	115,2	116,2
17.	Indeks potrošačkog povjerenja – Francuska	KOLOVOZ	97	97	97
18.	Indeks potrošačkog povjerenja – Finska	KOLOVOZ	-	21,5	22,0

SAD

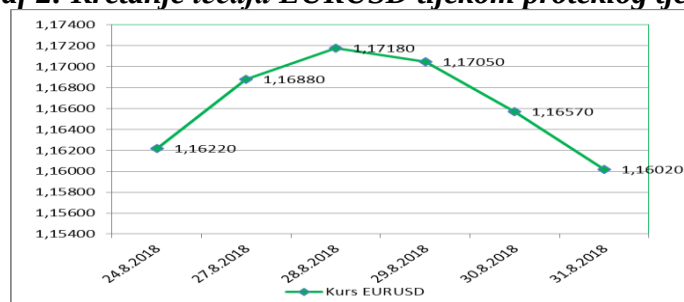
Promatrano na tjednoj razini, prinosi američkih obveznica su zabilježili blagi rast. Iako se očekuje da će FOMC na sastanku koji se održava krajem rujna povećati referentnu kamatnu stopu, dominantan utjecaj na kretanje prinosa američkih obveznica su imale informacije o trgovinskim odnosima SAD i njihovih trgovinskih partnera. Početkom proteklog tjedna SAD su postigle dogovor s Meksikom, koji će prema riječima predsjednika Trumpa zamijeniti dosadašnji NAFTA sporazum. Sudionici na tržištu su pozitivno reagirali i na početak pregovora između SAD i Kanade. Ipak, trgovinski odnosi s Kinom i EU su i dalje pooštreni. Predsjednik Trump je najavio da nastavlja proces povećanja tarifa na uvoz dobara (u vrijednosti od 200 milijardi USD) iz Kine, što će dodatno pooštriti njihove odnose. Komesar EU za trgovinu Malstrom je izjavio pred Europskim parlamentom da je EU spremna da smanji tarife na uvoz automobila iz SAD i druge tarife na razinu od 0%, ukoliko bi SAD učinile isto. Međutim, predsjednik SAD Trump je izjavio da takvo smanjenje tarifa nije dovoljno, jer su Europljani više skloni tome da kupuju vozila proizvedena u Europi nego u SAD, kao i da je „EU podjednako loša kao Kina, samo manja“. Doprinosa rastu prinosa američkih obveznica dalo je i objavljivanje podataka o najvećoj stopi rasta američkog gospodarstva od trećeg tromjesečja 2014. godine i najvećoj stopi inflacije u SAD od ožujka 2012. godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PCE deflator (G/G)	SRPANJ	2,3%	2,3%	2,2%
2.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	SRPANJ	0,4%	0,3%	0,4%
3.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	SRPANJ	0,4%	0,4%	0,4%
4.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G)	II tromjesečje	4,0%	4,2%	2,2%
5.	Indeks osobne potrošnje – drugi preliminarni podatak	II tromjesečje	3,9%	3,8%	0,5%
6.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	KOLOVOZ	30,0	30,9	32,3
7.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Ričmonda	KOLOVOZ	17	24	20
8.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	SRPANJ	0,45	0,13	0,48
9.	Indeks potrošačkog povjerenja	KOLOVOZ	126,6	133,4	127,9
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. KOLOVOZA	212.000	213.000	210.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1622 na razinu od 1,1602.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna pojavile su vijesti koje ukazuju na to da bi se sporazum između EU i Velike Britanije mogao postići. Predsjednik Francuske Macron je izjavio da želi da EU postigne sporazum s Velikom Britanijom prije kraja godine, ali da je prioritet očuvanje jedinstva unutar EU bloka. On je dodao da Francuska želi da održi snažne, specijalne veze s Londonom, ali ne po cijenu razjedinjenja Europe te istaknuo da je Brexit suvereni interes Velike Britanije koji se mora poštovati, ali da on ne može da ide na štetu integriteta EU. Nekoliko dana nakon ovih izjava glavni pregovarač za Brexit Barnier je izjavio da je EU spremna da ponudi partnerstvo s Velikom Britanijom kakvo do sada nije postignuto s bilo kojom trećom zemljom. Barnier je istakao da ipak ne postoji slobodan izbor kada je u pitanju jedinstveno tržište te da je model Norveške dostupan, ali da je on dio EU jedinstvenog tržišta. S druge strane, na pitanje članova Gornjeg doma Parlamenta da li će sporazum biti postignut do EU samita u listopadu, ministar Velike Britanije za Brexit Raab je odgovorio da to ostaje njegov cilj, ali je potvrdio da planirani rok za postizanje sporazuma prelazi ciljani datum samita EU lidera, koji je planiran za 18. listopada, te da postoji određena sloboda oko konačnog datuma postizanja sporazuma. Raab je, također, istakao da ne vjeruje da će EU pokušati da kazni financijski sektor u Londonu, ali, ukoliko to učine, tada će, po njemu, jedini dobitnici biti drugih top 10 financijskih središta, poput Tokija i Njujorka.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	SRPANJ	1,5	0,8	1,5
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	SRPANJ	65.000	64.800	65.400
3.	Monetrani agregat M4 (G/G)	SRPANJ	-	2,1%	1,7%

Tijekom proteklog tjedna GBP je blago aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio smanjenje s razine od 0,90447 na razinu od 0,89554, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2846 na razinu od 1,2960.

JAPAN

Proteklog tjedna japanski časopis Tokyo Shimbun je objavio vijest, pozivajući se na neidentificirane vladine zvaničnike, da će Japan u listopadu naredne godine povećati stopu PDV-a na 10%, kako je planirano, bez sazivanja stručnog vijeća koje bi prosudilo opravdanost ove odluke. Vlada Japana je prethodno uvažila mišljenja panelista o ekonomskim uvjetima, kao i očekivanja rasta stope PDV-a sa 5% na 8% u 2014. godini te je dva puta odložila planirani rast ove stope na 10%.

Prema podacima sa Bloomberg-a, prodaja japanskih korporativnih obveznica je ponovo povećana, nakon što je bila zaustavljena pod utjecajem promjena u politici na financijskom tržištu koju je provodila BoJ. Kompanije su već emitirale ili planiraju emitovati 537 milijardi JPY duga u drugoj polovici kolovoza, što je više od prosjeka, koji iznosi 400 milijardi JPY tijekom prethodnih decenija.

Član MPC BoJ Suzuki je upozorio da središnji bankari treba da više pažnje usmjere na to kako je tržište obveznica pogođeno ultra ekspanzivnom monetarnom politikom. On je dodao da je vrijeme da cijene rastu, ali očekuje da će se monetarne olakšice u budućnosti nastaviti. Uzimajući u obzir ovakve okolnosti, potrebno je veću pažnju usmjeriti ka tome kako monetarna politika utiče na tržište obveznica i na ostala financijska tržišta.

U mjesečnom izvješću za kolovoz, Vlada Japana je promijenila očekivanja o pitanju izvoza, koja su smanjena, prvi put u posljednje tri godine, pod utjecajem trgovinskih tenzija između SAD i Kine, a što će imati negativne učinke po globalni lanac ponude i izvoznu tražnju.

Krajem proteklog tjedna BoJ je objavila da će smanjiti učestalost kupovine obveznica, dok će iznose za kupovine povećati. BoJ će otkupe obveznica s dospijanjem do 10 godina vršiti 5 puta tijekom rujna umjesto 6, koliko je iznosio broj otkupa u kolovozu.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

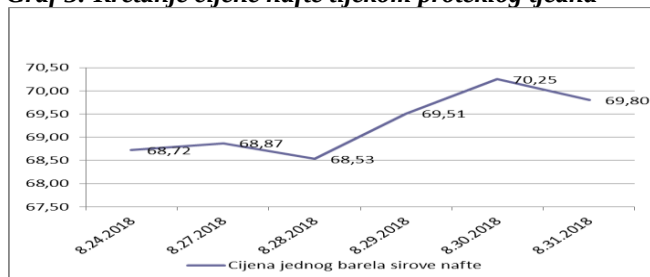
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje potrošača	KOLOVOZ	43,3	43,3	43,5
2.	Maloprodaja (G/G)	SRPANJ	1,2%	1,5%	1,7%
3.	Stopa nezaposlenosti	SRPANJ	1,0%	1,2%	0,9%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SRPANJ	2,7%	2,3%	-0,9%
5.	Proizvodnja automobila (G/G)	SRPANJ	-	-4,4%	4,6%
6.	Indeks započetih kuća (G/G)	SRPANJ	-4,1%	-0,7%	-7,1%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s 129,29 na razinu od 128,84. JPY je blago aprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 111,24 na razinu od 111,03.

NAFTA I ZLATO

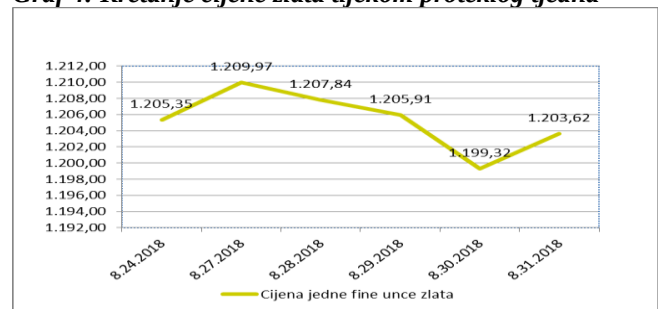
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,72 USD (59,13 EUR). Početkom proteklog tjedna na tržištu su se pojavile informacije o tome da su zemlje sudionice u sporazumu o smanjenom obujmu proizvodnje nafte tijekom prošlog mjeseca proizvele naftu u obujmu koji je za 9% manji od dogovorenog, što je potaklo rast cijene ovog energenta tijekom trgovanja u ponedjeljak. Međutim, već narednog dana je zabilježena korekcija cijene naniže. U srijedu je objavljena informacija o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 2,57 milijuna barela, iako su analitičari predviđali pad od 686.000 barela. Pored toga, objavljena je i informacija o tome da je tijekom kolovoza zabilježeno značajno smanjenje izvoza nafte iz Irana, što predstavlja reakciju sudionika na tržištu nafte na sankcije koje su SAD obnovile ovoj zemlji. Ove informacije su krajem proteklog tjedna potakle rast cijene nafte na najvišu razinu u posljednjih mjesec dana. Pored zabrinutosti zbog smanjenja izvoza iz Irana, doprinos rastu cijene nafte dalo je i dalje pooštavanje trgovinskih odnosa SAD i Kine. Ipak, na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je blago korigirana naniže te je iznosila 69,80 USD (60,16 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.205,35 USD (1.037,35 EUR). Slično prethodnom i tijekom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je u velikoj mjeri pratila kretanje tečaja EURUSD. Deprecijacija USD u odnosu na EUR, zabilježena početkom proteklog tjedna, a koja je rezultat objavljivanja podatka o snažnom rastu poslovnog povjerenja u Njemčakoj, je, ipak, utjecala na rast tražnje za zlatom. Međutim, objavljivanje podataka o tome da su SAD i Meksiko postigli trgovinski dogovor je već tijekom trgovanja u utorak smanjilo tražnju za zlatom, a trend smanjenja cijene zlata je nastavljen do kraja tjedna. Osnovni razlog za ovakvo kretanje cijene zlata bila je aprecijacija USD u odnosu na EUR. Krajem proteklog tjedna objavljeni su podaci o usporejnom rastu stope inflacije u eurozoni i njenom jačanju u SAD, što je dodatno utjecalo na smanjenje tečaja EURUSD, a time i na tražnju za zlatom. Sudionici na tržištu očekuju da će Fed u rujnu povećati referentnu kamatnu stopu, što je nepovoljna vijest za zlato. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.203,62 USD (1.037,42 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.